

Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Brandos metas

2013-12-05

ŽURNALAS: Muzikos Barai

TEMA: Jubiliejus

AUTORIUS: Alina Ramanauskienė

DATA: 2013-12

Kaip reta gražų vėlyvą rudens vakarą M. K. Čiurlionio namai kvietė į pianistės Alos Bendoraitienės jubiliejinį vakarą-koncertą.

Muzikinę dovaną savo Mokytojai skyrė M. K. Čiurlionio nacionalinės menų mokyklos mokinės Eglė Valuckaitė, Greta Zamyckaja ir Jūra Elena Šeduikytė. Mylimą koncertmeisterę sveikino gražus būrys Lietuvos muzikantų – obojininkas Robertas Beinaris, trimitininkas Algirdas Januševičius, valtornininkas Mindaugas Gecevičius, altininkas Rolandas Romoslauskas, solistas Remigijus Sabaliauskas, smuikininkai Zbignevas Levickis, Ilona Klusaitė, Ieva Sipaitytė, violončelininkė Vita Šiugždinienė, fleitininkas Andrius Radziukynas, klarnetininkas Algirdas Budrys ir ypatingą statusą šiame vakare turėjęs kontrabosininkas Giedrius Bendoraitis. Prie fortepijono savo pozicijų visą vakarą niekam neužleido pati solenizantė.

Pasirinko būti pianiste

Ala Bendoraitienė – pianistė, koncertmeisterė, pedagogė, plataus akiračio ir polėkio muzikė. Prie šių žodžių būtinai pridėkime dar vieną – talentinga. Anksčiau toks epitetas reikšdavo daug, rašantieji nedažnai jį vartodavo. Dabar šis žodis gerokai nuvertintas, nuskurdintas, iškreipta jo prasmė. Todėl kai talentinga pelnytai norisi pavadinti išskirtinių gabumų asmenybę, kyla neišvengiamas klausimas: ar kas nors dar tiki šio graikiškos kilmės žodžio tikrumu, svarumu, stiprumu?

Detalizuosiu, kad patikėtų.

Alos prigimtis imli grožiui, ji moka duoti ir priimti, gėrėtis, stebėti ir stebėtis, patirti naujų išpūdžių, plėsti savo pažinimo lauką.

Alos pianizmo įgūdžius suformavo griežti ir reiklūs pedagogai: Birutė Strolienė Kauno J. Naujalio muzikos gimnazijoje, profesoriai Stasys Vainiūnas ir Mūza Rubackytė LMTA

(A. Bendoraitienė – pirmoji šios žymios pianistės absolventė).

Būdama septynerių Ala debiutavo ne bet kokioje, o Kauno filharmonijos salėje, trylikos metų skambino N. Rakovo koncertą su orkestru, kurį dirigavo pats autorius!

Kauno J. Naujaliao muzikos gimnazijoje mokėsi puikiai. Esu liudininkė – sudėtingiausius solfedžio diktantus užrašydavo žaibiškai, pasižymėjo ryškiais literatūriniais polinkiais, nesvetimi jai buvo ir tikslieji mokslai.

Galėjo rinktis bet kurią profesiją. Pasirinko būti muzike, pianiste.

Supama darnos

Tokią apsisprendimą lėmė ir jaunosios pianistės aplinka: tėvai – Kauno inteligentai, jų namai buvo visai arti filharmonijos ir Muzikinio teatro. Na, o Kauno J. Naujaliao muzikos gimnazija tuomet buvo įsikūrusi pačioje miesto širdyje, netoli Rotušės aikštės, rėmėsi į Maironio muziejų. Kiekvieną rytą ir vakarą buvo girdėti Katedros varpų gausmas, tiesa, tuomet labai prislopęs (dėl visiems žinomų priežasčių), užtat dar labiau užburiantis ir nežemiškas. Keliolika metų už mokyklos kiemo atsiverdavo vienas nuostabiausių Lietuvos vaizdų – Nemuno ir Neries santaka.

Alos bendraklasiai buvo vadinami gabuoliais. Tarp jų ryškiausios buvo trys pianistės: Rūta Šmigelskaitė-Ibelhauptienė, Eglė Janulevičiūtė ir Ala, dabar Lietuvoje ir už jos ribų pripažintos menininkės.

Koncertmeisterė

Kaip koncertmeisterė Ala pradėjo reikštis baigusi LMTA. Pianistė yra sukaupusi didžiulę patirtį ir beveik neaprepiamą repertuarą. Ji yra akompanavusi stygininkams, pūtikams, dirigentams, vokalistams, mušamųjų virtuozams, dalyvavusi literatūros vakaruose.

Ypač įdomi, galima sakyti, unikali Alos patirtis muzikuojant drauge su šalies smuikininkais. Jai teko akompanuoti patiems žymiausiems: Raimundui Katiliui, Vilhelmui Čepinskiui, Rūtai Lipinaitytei, Zbignevui Levickiui, Ievai Sipaitytei, Dariui Dikšaičiui. Kai Ala gyveno ir dirbo Kaune, glaudūs kūrybiniai saitai ją siejo su smuikininke Ilona Klusaitė. Abi surengė daugybę koncertų įvairiose miesto salėse, tuo pačiu metu (1995–1997 m.) stažavosi prof. Eugenijaus Paulausko kamerinio ansamblio klasėje.

„Tuomet buvome jaunos pedagogės, dirbome J. Naujaliao muzikos gimnazijoje, – pasakoja Ilona Klusaitė. – Abi grįžome į tą mokyklą, kurią buvome baigusios. Niekaip negalėjome tilpti tarp klasių sienų, pradėjome drauge muzikuoti. Kiek vėliau mums labai padėjo studijos pas prof. E. Paulauską. Parengėme kelis didingus veikalus: J. Brahmsio Pirmąją sonatą smuikui ir fortepijonui, L. van Beethoveno VI ir C. Francko A-dur sonatas. Vėliau iš didesnės apimties veikalų klausytojams pristatėme Z. Virkšo sonatą „Į kylančią paukštę“, sudėtingą čekų kompozitoriaus L. Matoušeko sonatą, grįstą ketvirtatonių technika. Kerėjo Alos išgaunamas prabangus fortepijono garsas, bravūriška technika, nepaprastai bėglūs pirštai. Žinoma, ir labai poetiškas vidinis pasaulis...“

Su Vilhelmu Čepinskiu pianistė dalyvavo sąjunginiame konkurse Odesoje, tarptautiniame B. Dvariono atlikėjų konkurse.

„Reikliausi vertinimo komisijų nariai negalėdavo nepastebėti pianistės Alos Bendoraitienės profesionalumo, ansamblio pojūčio, gebėjimo atsiliepti į kiekvieną partnerio emocinį proveržį, – prisimena V. Čepinskis. – Be to, ji puikiai skaito iš lapo ir yra greitos reakcijos, o tai ne taip dažnai pasitaikančios savybės. Kai mes abu koncertuodavome, buvau paauglys. Žavėjo ne tik šios pianistės talentas, bet ir žmogiškosios savybės: ji rūpindavosi, kad nepervargčiau, kad būčiau pavalgęs, kad laisvai jausčiausi scenoje...“

Solistė

Muzikinei visuomenei pianistė Ala Bendoraitienė gerai žinoma ir kaip solistė. Ji yra surengusi rečitalius Prancūzijoje, Serbijoje, Kosta Rikoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Italijoje koncertavo su Gintaro Rinkevičiaus diriguojamu Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru, skambino solo partiją. Tąsyk buvo atliekama L. van Beethoveno fantazija fortepijonui, chorui ir orkestrui. Glaudūs ryšiai su LVSO A. Bendoraitienę sieja iki šiol, daugiau nei 50 (!) kartų įvairiose Europos valstybėse skambėjo C. Orffo kantata „Carmina burana“, kurioje Ala atliko fortepijono partiją.

Na, o naujausias solidus opusas – „įvaizdintos“ muzikos koncertas, skirtas Lietuvos kompozitorių sąjungos 70-mečiui. Jame septyniasdešimt minučių skamba septynių lietuvių autorių kūriniai, kuriuos atlieka septyni Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro muzikantai, o visus procesus matomai ir nematomai valdo dirigentas Vaclovas Augustinas.

Alos įrašai transliuojami per Vengrijos, Didžiosios Britanijos (BBC), Serbijos, Latvijos, Lietuvos radijo stotis.

Pedagogė

Įsimylėjusi meną. Harmoninga asmenybė. O dar pridėkime moterišką žavesį... Tokia Ala yra šiandien. Tokia ji ne tik koncertų salėse, bet ir akademinėje bendruomenėje – Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje ir LMTA. Apie savo jau 26 metus trunkančią pedagoginę veiklą pasakoja pati solenizantė:

Svarbiausias mano tikslas – sužadinti meilę muzikai. Kad taip atsitiktų, savo mokiniams norisi atiduoti visas žinias, kūrybingai perteikti jiems privalomus kanonus, būtinus reikalavimus, be kurių mūsų meistrystė neįmanoma. Dar būtina išugdyti smalsumo, kuo gilesnių muzikinių išvalgų, tobulėjimo poreikį.

Pastaruoju metu savo žiniomis dalinuosi ne tik su mylimais Lietuvos moksleiviais, studentais. Dažnai dalyvauju meistriškumo kursuose, mainų programose, koncertuoju kitose šalyse. Džiugu, kad ypač kūrybiški kontaktai yra užsimezgę tarp Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos ir tolimosios Kosta Rikos San Chosė nacionalinio universiteto bei Aukštųjų menų instituto Forte-pijono fakultetų. Projektas „Draugystės tiltai“ tęsiasi jau kelerius metus. Ypač svarbu, kad Kosta Rikos publikai labai įdomu klausytis lietuvių autorių kūrinių, kad jų jaunųjų pianistų repertuare matome lietuvių kompozitorių pavardes: M. K. Čiurlionio, B. Dvariono, V. Bartulio, J. Andrejevo... Šis

---

projektas man atvėrė daug naujų galimybių, o svarbiausia, suvokimą, kad per trumpą laiką galima tiek daug nuveikti“.

Palinkėkime pianistei Alai Bendoraitienei, kad dar ilgą laiką muzika jai teiktų begalinį džiaugsmą!